

Platform voor de
InformatieSamenleving

aanpak
begeleidings
ethiek

Begeleidingsethiek

Digital Impact 2023

VKA

Daniël Tijink

12 oktober 2023

www.ecp.nl

Wat gaan we doen?

- Enige theorie begeleidingsethiek
- Snelle oefensessie met ABE: case van jullie
- Reflectie: wat vond je ervan, wat kun je ermee?

Aanpak Begeleidingsethiek: waarom en hoe?

1. Urgentie: constructieve ethiek nodig:
 - Ethiek en digitalisering/technologie
 - dynamiek technologie en samenleving
 - Handelingsgericht:
 - ethiek is goed doen op een goede manier
2. Aanpak: werkbaar, stevig, waarden, leuk
3. Common, platform, open
 - Samen ontwikkelen
 - Breed te gebruiken en voor een ieder
 - Open: delen en leren
 - 'wereld verbeteren'

ECP-platform digitalisering en ethiek (common)

provincie Zuid-Holland

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Raad van State

AUTORITEIT PERSOONSGEGEVENS

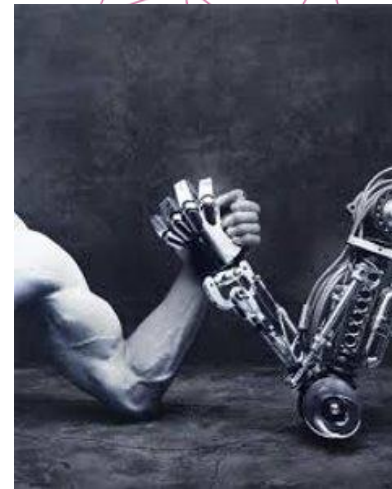

UNIVERSITY OF TWENTE

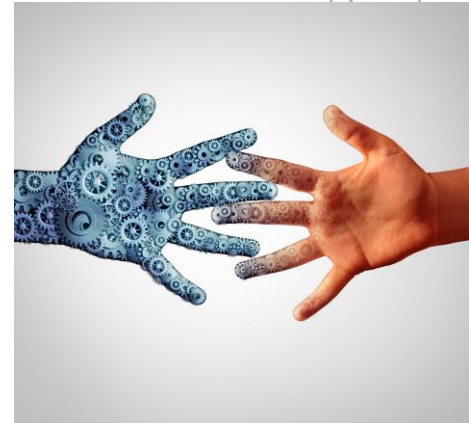
Techniekfilosofie: Klassiek beeld technologie – mens

- Mens en technologie tegenover elkaar
- Techniek moeten we beheersen/winnen
- Ook vaak dé mens en dé techniek
- In onze taal gekropen:
 - menselijke maat, doel-middel

Techniekfilosofie: Modern

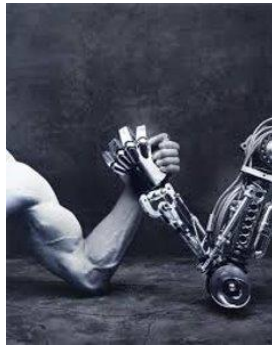
- Techniek en mens verweven, verbonden, verstrengeld.
- Mens is zonder technologie niet denkbaar
- Continue wederzijdse aanpassing tussen mens en techniek

Klassieke ethiek vs Begeleidingsethiek

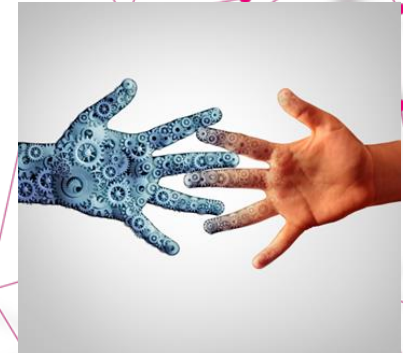
Klassieke ethiek

- Focus: technologie
- Oordelen: mag het?
- Top-down (kaders)
- Experts

Begeleidings ethiek

- Focus: technologie en omgeving
- Begeleiden: Hoe iets goed kan
- Bottom-up (praktijk)
- Betrokkenen

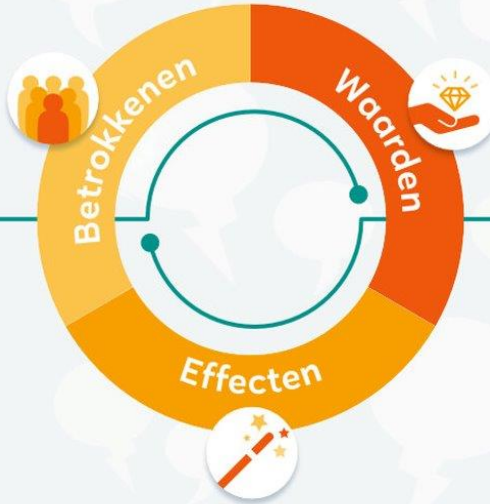

Aanpak begeleidingsethiek

Fase 1
Casus

Fase 2
Dialogoog

Fase 3
Handelingsopties

Handelingsopties

Techniek

Omgeving

Mens

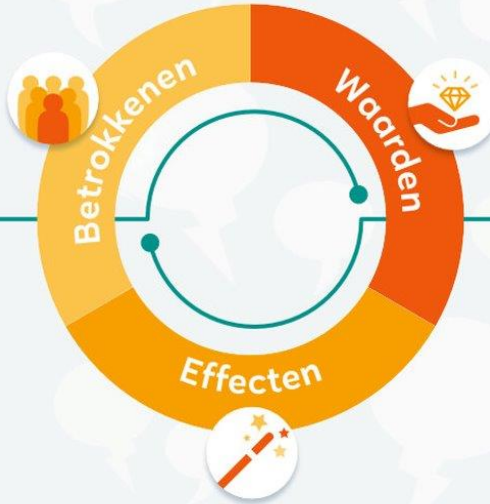

Aanpak begeleidingsethiek

Fase 1
Casus

Fase 2
Dialogoog

Fase 3
Handelingsopties

Aanpak Begeleidingsethiek: Cases: 80+

Openbaar bestuur

- Overijssel: satellietobservatie bedrijventerreinen
- I&W: cameracontrole snelweg
- OCW: clouddiensten in het onderwijs
- IND: experts
- VWS: coronamelder, coronadata
- Eindhoven: activiteiten platform
- CBS: ov-gegevens
- Breda: drones
- BZK: social media monitoring
- BZK: e-ID: leeftijdsverificatie
- BZK: GAI/Chat-GPT
- Den Bosch, Veldhoven, ... : DOOK

Zorg & AI

- LUMC: the box & AI en kankeralgoritme
- SiZa : nachtmonitoring
- Jeroen Bosch ZH. ligduur IC
- UMCU: U-prevent
- Vecht en rijnsate: Bedsense
- Amerpoort/Reijnaerde: Kookapp

Politie

- Gezichtsherkenning Arena
- nummerplaatherkenning
- profiling Outlet Roermond
- Slimme lantaarnpalen
- Crowdmanagement
- Cold cases en DNA

Met welk doel zet je de Aanpak in?

- Ethische aspecten innovatie – implementatie bespreekbaar, ‘handelbaar’
- Waarden vanuit de praktijk/verschillende gezichtspunten
- Vertrouwen – wantrouwen: concreet maken waarden/ethiek
- Kennisoverdracht
- Brede ethische innovatiefocus: technisch, sociaal en menselijk
- Bewustwording/draagvlak creëren bij betrokkenen
- ...

Begeleidingsethiek

- Sessies: dagdeel
- Training: moderator- coördinator
- 4 sessies, één onderwerp vb BZK, DOOK
- Community

Vragen, contact, boek, festival

- www.begeleidingsethiek.nl
- daniel.tijink@ecp.nl
- 16 nov jaarfestival
- www.ecp.nl

ECP

Platform voor de
InformatieSamenleving

Daniël Tijink en Peter-Paul Verbeek

DE TECHNIEK STAAT VOOR IETS

Samen richting geven
aan techniek en samenleving

Boom